

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 8 korona
 Helyszőlőre: Negyedévre 12 „
 Külföldre: Negyedévre 5 „
 Külföldre: Negyedévre 20 „

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Saszló József.

Egyeszesám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27

Rém hírek.

— aug. 8.

Az országot, mely amugy is teljesen fel van zaklatva, riasztó rémhírekkel árasztják el.

A minisztertanács viharos jeleneteiről, Héderváry Ischlbe utazásának körülményeiről, a miniszterelnöknek állítólag alkotmányfelforgató, iszonyu terveiről valóságos rablóförténeteket, félelmes dajkaméséket hoz forgalomba az ostoba képzelet és a meggondolatlan hatásvadászat.

Mire való mindez? Mi szükség van a nemzet érzéseinek végzetes felizgatására? Miért kell Khuen-Héderváry grófot minden áron az ördögnel is feketébbre festeni?

És minő alapon van joga bárkinek is a becsületes hazafiakból álló nagy szabadelvűpártot azzal meggyanusítani, hogy a hazaárulással egyformán bűnös tervek megvalósításához egyáltalán hozzájárulna?

Mi azt hisszük, hogy ez a sok rémes hiresztelés gonosz munka, melyet minél előbb teljesen le kell szerelni.

Hiszen a helyzet, mely előtt most az ország áll, eléggé világos és határozott.

Egy szerencsétlen, léha gondolkozású főúr bűnös cselekedetefölött immár napirendre térhetünk. Szélhámosok környékezték meg, hogy gaz haszonleséssel megsarcolják és a boldogtalan zászlós ur bele ment a kelepcebe.

A nagy summát a kalandorok ugyan nem kaparították meg, hanem az ország törvényhozását és a nemzet erkölcsi érzését az eset annál kinosabb helyzetbe sodorta.

Hanem ezen már nem lehet változtatni. Csak menekülni kell erről a szemétdombról mihamarabb. Es ki kell füstölni, fertőtleníteni kell a közélet minden parányi ré-

szét, hogy a képviselőház végre valahára a nemzet egyetemes követelésének kielégítéséhez hozzá foghasson.

És ennél a pontnál álljunk meg.

A nemzet nyíltan és határozottan állást foglalt a nemzeti követelések most már későbbre nem halasztható teljesítése mellett.

A politikai kibontakozásnak tehát innen kell kiindulnia. Nem értjük mire való lenne minden további meddő kísérletezés más irányban? Nem értjük, miért kelljen a nemzet feltépett és sajtó, de a törvényes jogok elismerésével gyógyítható seibe gonoszul gyilkos mérget csepegtetni?

Az országos szabadelvűpárthoz intézzük a szózatunkat?

Miért engedi még mindig a kisebbséget, az obstrukciót, a Zoltánokat emlegetni? Nincs itt többé, nem is lehet ezekről szó.

A nemzet, tessék jól megérteni, az egész, az osztatlan magyar nemzet követeli nemzeti jogainak érvényesülését.

És az egységes nemzet akarata előtt meg kell hajolni minden alkotmányos tényezőnek.

— aug. 8.

A debreceni határozat. A debreceni szabadelvű pártnak a nemzeti követelések mellett hozott határozata diadalmasan végzi a maga körutját s hódít az emberek felfogásában, érzületében, helyesebben szólva napról-napra mindinkább nyilvánvaló lesz, hogy e határozat a közfelfogást, a közérzületet tükrözi vissza. — Nagy bizonyosságot szolgáltat erre a Budapesti Hirlap tegnapi jelentése, melyet bécsi tudósítójának tollából közöl. A bécsi tudósító jelentése így hangzik:

Bécs aug. 5.

Módomban volt ma a magyar politikai viszonyokat illetőleg itt Bécsben többrendbeli tájékozást szerezni. Természetesen olyan helye-

ken, melyeket joggal lehet irányadónak nevezni.

Nagyon természetes, hogy a magyarországi események az egész külföldet élénken foglalkoztatják. Ma egy európai nagyhatalomnak nagykövetségét folytattam magánbeszélgetést, a melynek folyamán az illető diplomata oda nyilatkozott, hogy a hadseregére vonatkozó magyar követelmények teljesítése elől józan észszel lehetetlen kitérni. — Mert mindenképpen lehetetlen állapot, — majdnem szószerint idézek, hogy egy önálló nemzet hadserege s tehát maga a nemzet is, meg legyen fosztva a saját nyelvéhez való legegységibb jogától. A hadsereg nézve a háboru az ultima ráció s ha a magyar nyelv jó arra, hogy háboruban Rajta! Rajta-val, Utánam fiúk! Előre! s több effélével, no meg alkalomadtán a Rákóczi-indulóval lelkesítsék a magyar katonákat, akkor nem látom be — így végezte ő excellenciája, — hogy miért legyen ugyanaz a nyelv békeben alkalmatlan. Jól esik konstatálnom, hogy ezzel az itt reprodukált véleménynyel azonos az egész világ közvéleménye.

A szigorú objektivitáshoz képest nem hallgathatom el, hogy a bécsi intéző köröknek nagyrésze — természetesen kénytelenségből — szintén a mellett van, hogy engedmények tétessenek és az e nézetben lévők között elég tekintélyes ama józanok száma, kik legkevésbé sem idegenkednek a magyar vezényszótól. Egy ismert generális legutóbb azzal dicsekedett, hogy már hozatott magyar nyelvtant és szótárt. Jetzt heisst es, ungarisch lernen. Látnivaló, hogy a mumus nem olyan fekete, mint a milyennek festik.

A szabadelvűpárt ez idő szerint az udvarnál a legteljesebb diszgrációnak örvendő s esudálatosképpen — Quae mutatio rerum! — majdnem ugyanama megokolás alapján, mint a melylyel a debreceni szabadelvű párt ismeretes határozatát megokolta. Azt mondják ugyanis, hogy a szabadelvű pártnak tudomással kellett birni a nemzet gondolkozásáról. Miért adta ki tehát kezéből a vezető szerepet s miért nem világosította föl a dolgok valódi állásáról a mértékadó tényező-

Vendéglő megnyitás!

Van szerencsém a tisztelt közönség tudomására hozni, hogy a Sas utca 2 ik szám alatti régi jóhírű Otthon-vendéglőt teljesen ujjonnan felszerelve, ma aug. 8-án megnyitom. Vendéglőmben kitűnő magyar konyhára talál a közönség. Tisztán kezelt boraim első rendűek. Naponta zóna reggeli és friss csapolású sör áll vendégeim rendelkezésére. Havi abonemákat aug. 15-től elfogadok. A közönség szives pártfogását kéri:

A. BÉCSI.

ket? Ez ellen tényleg semmit sem lehet fölhozni s be kell ismerni, hogy a szabadelvű párt lankadatlan szolgálatkészsége fölfelé ezuttal visszafelé sült el s ennek a pártnak keserű gyümölcsöket termelt.

Eddig a tudósítás.

Ennek a szabadelvű párt diszgrációjában állásáról szóló részét hajlandók vagyunk kellő mértékre redukálni. Igazságtalanság is lenne az az udvartól a parlamenti többséggel szemben, ha a nemzet gondolkodásának elhallgatását vetné annak szemére, — mert hiszen a nemzeti közvélemény és közakarát a nemzeti követelések mellett éppen a most folyó mozgalmakban nyilvánult meg először a maga teljességében oly erővel és méltósággal, a mely arányban áll a nemzeti követelések horderejével. A többséget csak akkor illethetné szemrehányás az udvar és a nemzet részéről, ha most, a midőn a nemzeti közvélemény már megnyilatkozott, nem állana teljes erejével a nemzeti követelések mellé. Erről azonban szó sem lehet s megvagyunk róla győződve, hogy a nemzeti követelések teljesítése a szabadelvű párt közreműködése mellett rövid időn belül meghozza a rég óhajtott békét. Nem is lehet az másképpen, a midőn már az udvar, az érdektelen külföld sőt magának Ausztriának objektív politikusai is belátták, hogy a magyar nemzeti követelések kérdése a megoldásra teljesen megérett.

A debreceni szabadelvű párt pedig önérettel gondolhat határozatára, mely — mint az idézett bécsi tudósításból minden hazafi örömmel olvashatja — még azon körök felfogásával is egyező elvi álláspontnak adott kifejezést, — a mely köröket eddigelé inkább a nemzeti követelésektől idegenkedők közé számítottunk.

A politikai helyzet.

Saját tudósítónktól.

Budapest, aug 7.

A szabadelvűpárt egyik előkelő tagjától, a ki az utóbbi időben különösen aktív szerepet játszik a parlament tanácskozásában és a ki mint a kormányhoz közel álló politikus ismeri a dolgok állását, fővárosi munkatársunk a politikai helyzetről a következő érdekes felvilágosításokat kapta:

A politikai helyzet sulypontja most természetesen Bécsben van és az újabb alakulás attól függ, hogy Khuen Héderváry gróf miniszterelnök mielő engedményeket kap a hadsereg kérdésében. — Mert tudomásom szerint első sorban erről van szó.

Tény az, hogy a miniszterelnök helyzete sulyosbodott egyrésztől a Szapáry eset, másrésztől a Kossuth Ferenc amaz elvi kijelentése miatt, hogy ha Héderváry le nem mond, ő is az obstrukcióhoz áll.

Legyünk azonban tisztában a kérdésekkel. A vesztegetés ügyében bármit is beszéljenek a sajtó egy részében, a miniszterelnök tiszta maradt. Bárhogy is igyekszik Polonyi a miniszterelnök ellen eleinte irányult gyanút kiélesíteni, az a tanuk vallomásai alapján nem sikerült. A miniszterelnök érintetlensége tisztán áll előttünk.

Nem lehet azonban tagadni azt, hogy a képviselőházban maga a parlamenti bizottság jelentése éles, hosszabb vitát provokálhat, a mi bárminő érintet-

lenül maradt is a miniszterelnök személye mindenestre kinosabbá tenné a helyzetet az által még inkább, hogy Kossuth Ferenc és vele a békepárt is részt venne az akcióban. — A cél tehát csupán egy lehet, hogy az izgalom mindenképen lecsillapító lehessen.

Megvagyok győződve arról, hogy ha a miniszterelnök a katonai kérdésben engedményt hoz, úgy a politikai izgalom lecsendesedik és az obstrukció megszűnik. Személyi momentumoknak el kell veszniük, mielő az ország tárgyi garanciákat kap.

A kérdés tehát azon fordul meg, kaphat-e Khuen-Héderváry olyan katonai engedményeket, a melyek az országra nézve nyereségnek volnának tekinthetők. Meggyőződésem, hogy ha valaki, úgy Khuen-Héderváry gróf az, a kivel a katonai körök bonciliánsak a lehetőség határáig.

Azonban számolni kell a viszonyokkal. A magyar vezényszót ha el is fogadnák a legfelsőbb hadügyi körök, elő kell készíteni. Azt egyszerre behozni nem lehet. Aztán ehhez a gondolathoz hozzá is kell szoktatni a hadügyi köröket.

Már most azt hiszem, hogy Héderváry gróf miniszterelnök, a mennyiben a korona változatlan bizalmával jó vissza, mibe nem kételkedem, olyan elvi kijelentéssel lép vissza a politikai küzdőtérré, amely az ellenzék komoly elemeit megnyugtatja. Csak abban az esetben, ha ilyen elvi engedményeket sem tehet Héderváry — állana be szintén komoly kabinetválság, Hogy azután esetleg kit

A zöld szín.

I.

A klubban.

Villon városkában június elseje óta megváltozott a világ. Ezen a napon nem az történt, hogy a polgármester ur például csak egy liter bort ivott meg a rendes háromliteres adag helyett. Az úgy ennél nagyobb. Az sem történt, hogy a gyógyszerészné például kevésbé ordító piros ruhában ment végig az ugynevezett sétátéren. Ez nagy dolog szintén, de a villoni világraszóló esemény még nagyobb. A toll csak ágaskodva, reszketve írja le: klub alakult Villonban. Egészen komolyan: klub.

A derék polgár-bácsik csak a következőkön törték a koponyájukat:

Tulajdonképp micsoda legyen a klub célja. Mert a „klub“ szó nagyon szép, nagyvárosias hangzásu, ellenben valami célt mégis csak kell maga elé tűznie. Mi legyen az? „A társulási szellem növelése?“ Jó, hát az is. Hát még? Ebbe a „hát még“-be részint öszültek, részint kopaszodtak az egyébként csendes polgári fejek. Végre: 12 = tizenkét álmatlan éjszaka után Saju ur, a jelentékeny testi nagyságu polgármester agyában mégis lángra kelt az eszme. Most nyár van, legyenek hát ők: csónakázó klub. Igen, az.

Ahhoz, hogy csónakázhassanak elég lényeges az a kérdés, hogy hol. Sőt Villonban kiváltképp fontos, mert egy

nagyon naiv kis patak csörgedezett álmosan a városka mellett. Ezen azonban lehetett segíteni: klubalakuló gyűlési határozattal kinevezték a patakot folyónak. A vérmesebbek folyamatkivántak, a még vérmesebbek: tengert.

Ez a pont tehát rendben volt.

Kellettek még a csónakok. Erről is határoztak. Hogy tanulmányozni fogják a kérdést. Ezek után szinte természetesnek látszik szerény, de épeszü urak előtt, hogy a klubot „megalakultnak“ lehetett kijelenteni.

Aki így gondolkodik, annak nagyon, merész a képzelőtehetsége.

Viz csónak, mind semmi. A fő: a ruha, a dressz. A dressz, ó, a dressz.

Milyen legyen az ing? Sárga-e kék alapon, kék-e sárga alapon. Fehér-e piros pettyekkel, piros-e fehér sávokkal. Olajzöld-e szürke szegélylyel, violaszínű-e szegély nélkül. Mert végre is nem a viz, a csónak s az evező adja meg a csónakázó klub jellegét, hanem a dressz. A, a dressz! A fejek a legvégérvényesebben hullatták e miatt a kérdés miatt a hajukat. Arra azonban, hogy határozatot is hozzanak: teljes három hét alatt sem került a sor.

E sorok írója kénytelen legmélyebb bocsánatkérését kifejni, hogy nincs jártassága a magasabb matézisban. A dresszt illetőleg ugyanis annyiféle volt a nap-nap után való gyűléseken az indítványkombinálás és variálás, hogy tiz matematikus tudása kevés a számok kihozására.

Huszonnégy — nap múltán Saju

ur végre félő sejtelemmel kiegyenesedett, az „alakuló“ gyűlések hnszonedikén:

— Tisztelt uraim! Azt hiszem, hogy megtaláltam a mentő ideát. Tehát: mi a színek megválasztásához amugy sem valami nagyon értünk. Már heteket töltünk e mellett a kérdés mellett. Hiába. Azt indítványozom tehát, hogy feleségeink, női családtagjaink véleménye legyen döntő.

Általános sápadtság. Asszonyok jönnek ide?

A polgármester ur elérte a megdöbbenést:

— O, kérem, félre ne értsenek. Otthon, igen: otthon kérdezzük ki a hölgyek nézetét. A nőnem kiváló színérzéke ugyanis ismeretes. Döntsenek hát ők.

... Egy ur ekkor a kérdezte a szomszédjától:

— Milyen a polgármesterné nyelve?

A kérdezett nem felelt, csak az arcára ült ki a rémület. Csak hosszú mások percek múlva rebegte:

— A ő nyelve? . . . , rettenetes.

II.

Otthon.

Sajuné asszony, a polgármester neje minden átmenet nélkül teljes nyolc hanggal kezdett magasabban beszélni.

— Semmi szó többé. Megmondtam.

— De édes . . . Rettenetes szín . . .

Ez az édesen elsőhajtott „édes“ szó a polgármester ur ajkáról szállt el.

A hölgy még egy félhanggal magasabban szavalt:

bizna meg a korona, az korai kombináció volna. Csak egy dolog bizonyos, hogy nincs komoly, számottevő tagja a képviselőháznak, aki a békés, munkás parlamenti rend helyreállítását lelkéből nem óhajtáná. Hiszem, hogy a komoly elemek mielőbb megértik egymást pártkülönbség nélkül.

A parlamenti vizsgálat.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, aug. 7.

A parlamenti bizottság ma is d. u. 3 órakor nyitotta meg ülését. Ülés előtt híre járt, hogy a bizottság mai ülésén Polonyi Géza súlyos természetű bejelentései felett fog a bizottság eszmecserét váltani s így az ülés nem lesz szánva a nyilvánosságnak s hogy tanukihallgatásra sem fog kerülni a sor. Ámde ezzel ellenében ma is több tanu kihallgatása történt, sőt ugyilátszik a bejelentésekből, hogy a vizsgálat még holnap is alig fog véget érni.

A mai ülés lefolyása egyébként ez volt.

*

Elnök délután 3 órakor megnyitja az ülést.

Polonyi Géza a napirend előtt előterjeszti, hogy egy Fischer nevű tanu jelentkezett nála, elmondva, hogy tegnap egy rendőr Friedmann bérkoesist lelövéllel fenyegette, ha azt állítja, hogy látta őt Selley villája kerítésén átmászni. A bejelentést tudomásul vették.

Weisz Fülöp bankigazgató nevéseknek mondja azon állítást, hogy őt Singerrel a miniszterelnökhöz kocsizni látták.

Semmi szó többé! Éppen három esztendeje van már a szekrényben az a hat darab olajzöld, nyersselyem nyári ing. A te vásárlásod. Bűszke lehetsz rá, olyan csodabogár formát adnak azok a zöld ingek. Eddig a világ kincstéért el nem türtem volna, hogy magadra vedd. Most dressz kell, hát legyen az. Ha már mindenképp dressz kell, hát legyenek kívülről is zöldek.

— De édes . . . Rettenetes szín.

— Csend, zöldek lesztek.

III.

A klubban.

A polgármester ur piroslott a hévtől amint megnyitotta a huszonötödik meg-tartott „alakuló“ ülést:

Tisztelt uraim! Mielőtt a véleményüket, illetve nagyrabecsült nők véleményeit beterjesztenék, engedjék meg, hogy dicséretét zengjem az olajzöld színnek . . . A zöld . . . Az olajzöld . . . a béke . . . Igen, a szemnek egészséges . . . Igen . . . Különbözik igazán megszégyenítő volna, ha nők határoznának a férfiak ügyében.

Zugó. tomboló helyeslés:

— Ugy van! Ugy van! Nem kell női nézet!

A polgármester arcán az öröm izadtsága folydogált:

— En részemről meg sem kérdeztem a teleségemet. Semmi beleszólási joga nincs . . . Ajánlom a zöld nyersselymet . . . Botrány volna, ha nők után tudnánk csak indulni . . .

Jean Rameau.

Hegy Jenő kiegészítő irásban tett nyilatkozatát s a kérdésekre apróbb részleteket mond el. Kijelenti, hogy ha Berlinbe táviratot kapott volna, hogy Dienest elfogassa, ő azt megtette volna.

Pázmány Dénes kijelenti, hogy Szápáry gróf neki július elején mondta, hogy akciót indít az obstrukció leszerelésére s hogy e célból a lapokat kell elsősorban megnyernie. Szápáry gróf neki azt mondta, hogy Héderváry ebbe az ügybe nem akar beleavatkozni, sőt megtiltotta neki ilyen akcióba saját költségére belemennie. Pázmány ezen beszélgetés után Ischilbe utazott s mire visszatért, a dolog már kipattant. — Szápáry gróf — mondja Pázmány — a lapok részére 50 ezer koronát ajánlott fel, hogy Kossuth Ferenc álláspontját támogassák.

Ivánka kérdésére Pázmány kijelenti, hogy a miniszterelnök Szápáry grófnak a lapok befolyásolására irányuló tervét visszautasította s ezt az igazságért tartozik is kijelenteni.

Ivánka: Különös, hogy ön, mint ellenzéki a miniszterelnök javára vall. — Talán befolyásolták?

Pázmány: Nem. nincsen okom az igazságot elhallgatni.

Ezután **Marmorstein** vallja, hogy Nessi Pál 800 forintos váltóját Dienes Márton részére megvette.

Goldner, Bokányi és Grossmann socialista vezéreket is kihallgatta ma a bizottság, kik azt állítják, hogy benyomásuk az volt, hogy a kormány a dolgokat tudta.

Ezután **Sebestyén és Barabást** hallgatták ki.

Ezzel a mai ülés véget ért.

*

A vesztegetés.

— aug. 8.

Lassan lassan, a még mindig folyó parlamenti vizsgálatot kivéve, letűnnek a közéleti események napirendjéről az áldatlan parlamenti vesztegetés ország, sőt világhírűvé vált alakjai.

Mindamellettt böngészgetve az ország és világ eseményei között, itt ott még mindig bukkanunk a vesztegetés ügyével kapcsolatos szereplőkkel és azok dolgaival.

*

Berényi Miklós és Szápáry László gróf.

Egyes lapok azt írták, hogy a Szápáry László grófnak egy inkorrekt tartozásáról tud Berényi Miklós, a szegedi szintársulat pénztárosa s hogy erről tanuzni is fog a parlamenti bizottság előtt. Előadásuk szerint a dolog úgy történt, hogy Szápáry fumei színházi páholybérletét csak nagykésőre, többszöri sürgönyi fölszólításra s akkor is önkényes levonásokkal fizette meg Berényinek. Berényi e hírekre kihallgatásra jelentkezett a parlamenti bizottság előtt s Rohonyi elnök szombatra hívta Budapestre. — Berényi más terminust kért, mire Rohonyi Gyula, a parlamenti bizottság elnöke a következő táviratot intézte hozzá:

Parlamenti vizsgáló bizottság, ha esütörtökön vagy pénteken jelentkezik, ki fogja hallgatni.

Berényi erre a távirati hívásra Budapestre utazik. El fogja mondani a bizottság előtt, — amint azt már beküldött nyilatkozatában is kifejtette, hogy a lapok híre koholmány. Szápáry nyomban ki akarta fizetni az 520 korona bérletet, de az átadott 1000 koronás bankjegyből Berényi nem tudott visszaadni. Később aztán Berényi sürgönyileg kérte

a pénzt Dietrich dr.-tól, Szápáry titkárájától s attól nyomban hiánytalanul meg is kapta, sőt még husz koronával többet is, mint amennyi járt volna. — Berényi vallomásának tehát Szápáryra nézve semmi jelentősége sincs.

E szegedi híradás dacára Berényi Miklós a parlamenti bizottság kihallgatására azonban máig még nem jelentkezett.

*

Szapáry László gróf Győrött.

Szapáry László gróf szerdán este Győrött volt, Szerdán délután a félhatkor érkező gyorsvonatról Mosonban kiszállt, de a vasuti pályaudvarban maradt, Jó ideig a sineken járt, majd a vasuti kocsikat vizsgálta, nézegette. Nem titkolta, hogy unatkozik. Később bement a hivatalba és több táviratot adott föl, közöttük Budapestre a szép utcába és a Kaplony utcába, az utóbbi helyre Hajdu Etelnek, de névalírás nélkül. Este a nyolc órai vonattal Győrbe utazott, hova 9 órakor érkezett meg. Az éjjel egy részét Győrött töltötte, éjjel 2 órakor utazott Bécsbe, hol a Bristol szállodában vett lakást. — Ime mennyire követik nyomon a lapok egy exellentias ur minden diskkrét lépését is, ha egyszer — balul lépett!

*

Dienesnek nyoma veszett.

Ugy látszik, hogy most már Dienes Mártonnak igazán nyoma veszett.

A budapesti rendőrséghez Berlinből arról jött értesítés, hogy a berlini rendőrség két legügyesebb detektívjét küldte Hamburgba, hogy nyomozzák ki, nem szállt-e Dienes ott hajóra. Ezenfelül Londonban is keresik Dienes, szóval mindenütt — de nem találják.

A derék ur tehát ugyilátszik tényleg már a tengerentul gondolkozik azon a sok ezresen, amit a tengeren innenről még elvihetett volna, ha jobban sikerül a — manővere.

*

Mennyibe kerül a parlamenti vizsgálat.

Hát bizony igen sokba. Először sok jó hírnévbe és másodsor még több pénzbe.

Igy csak a világitásra naponta 150 korona kell, aztán gyorsíró iroda, gépiró kisasszonyok költsége, Szápáry László gróf oda veszett pénzébe, újságírók kész kiadásába, külön kis redakciókba az országházában, a nyomdákban több papír, távirat és szedő költség . . .

Szóval sok mindenkinek pénzébe van az, csak Dienes és társainak, meg a képviselőház vendéglőseinek van csak legfeljebb hasznuk belőle.

Bizony, bizony nem ért annyit!

KÖZIGAZGATÁS.

× **A városi tanács a Hortobágyon.** Debrecen szab. kir. város tanácsa, élén Puky Gyula főispánnal, tegnap délután a Hortobágyra ment ki. A város tanácsa ma megnézi a méneseket, gulyákat és megvizsgálják a városi épületeket is. Elmege a tanács Ohatra is, hol a város bérlőjének gazdálkodását ellenőrzik majd. Innen valószínűleg elmennek a Tisza partjához is, hol egy határkérdésben dönt majd a tanács és a tiszai partomlásnál tart helyszíni szemlét.

× **A gázgyár építkezései.** A világi-tási vállalat előterjesztésére a városi közgyűlés engedélyt adott két tisztviselői

lakás építésére. Az építkezésre kiírt határidő lejártáig több ajánlat küldetett be, amelyeket Debreceni Jenő igazgató fog betérjeszteni a városi tanácshoz.

EGYHAZ és ISKOLA.

A gazdasági tanács ülése Az ev. ref. egyház gazdasági tanácsa tegnap délután 3 órakor az egyháztanácsstermben gyűlést tartott. — A gyűlésen Szilágyi Bálint volt az elnök, Somogyi Pál pedig jegyző. A gyűlés délután 5 órakor ért véget. A gyűlésen folyó ügyeket intézték el.

Jegyzőkönyv hitelesítés. Az ev. ref. presbiterium folyó hó 5-én tartott ülésének jegyzőkönyvét ma délután 5 órakor hitelesítik az egyháztanácsstermben.

A nagyobb baj.

A mi népünk szívének érzéketlenségéről — rosszul esnek keményebb szót használni — gyakran hallani hihetetlenül megdöbbentő adatokat.

Olyanokat még úgy se bir enyhében fölfogni az ember, ha bele éli magát az ezer nyomoruság közt kiformalódott paraszt-filozófiába.

Ilyen eset az alábbi is, melyet egyik kerületi orvostól hallottunk.

Valamelyik nap beteghez hívták a doktort, ki a város szélire, egy 3 esztendő legénykéhez, aki nagyon nehezen viaskodott már a halállal.

Az apa fogadta az orvost, értelmes-képi gazdaember.

— Csak vizitálja meg a tekintetős ur, hogy aztán törvénybe ne kerüjjön miatta az ember. Patikaszer, ugy nézem, nem igón köll már ennek az istenadának.

Az orvos megvizsgálta a hagymázás gyereket, aztán csak megcsóválta a fejét:

— Hogy hagyhatják így az utolsó percre a doktort, barátom?

— Hát csak huzi az embör, még lehet — törülgette a szemét az édes anya — az őszön is mögtért magátul a lelköm.

— No azért majd próbát teszünk még. Majd írok neki valamit.

— Sose fárassza magát a tekintetős ur — vágott közbe a gazda — ugy is az utolsóba van már a szögénke!

— Nines magának szive? — feddőzött a doktor.

— Nem azért mondom, alásan károm, hanem ennek már ugyis mindegy. Osztán szokás-mondás, az ilyen kis eselédöt mintha csak ágyládba tönne az embör. Ugy állja helyit, lösz helyötto másik.

Az orvos aztán megírta a receptet és indult kifelé.

Az együgyü asszonynak azonban, ugy látszik, nagy bizalma támadt hozzá, mert a kis ajtóbul visszahívta.

— Tekintetős ur, károm, hát ez a szögény jószág ugyan talpra áll-e még? — mutatott az udvaron fetrengő hizóra, a melynek szinte lehetett valami szervi baja, mert nagyon sebesen szedte a leffet.

Az orvost az együgyüség is bosszantotta, az előbbi jelenet is fájt neki, azért futtában odavetette a haragos szókat:

— Ezt már megette a fene.

— Pü, a tagadóját neki — károm-

kodta el magát ijedten a gazda, aki kekre nyilt szemmel este e választ — ez igazán nagy baj.

IRODLOM.

(C) **Csokonai-kegyelet a székely földön.** Művész hazája széles e világ, költője legálabb is széles ez ország. — Mert ime Csokonai szellemének nemesak szűkebb hazájában, Debrecenben áldoznak, hanem összefog az ország ellentétes két sarka a délnyugoti Csurgó és délkeleti Bacon, hogy hódoljanak az alföld költője emlékének. — Benedek Eleknek, a magyar közönség és kivált az ifjuság egyik legkedvesebb írójának családja rendezett egy irodalmi estét f. hó 1-én Kisbácsonban, a hol megjelent nemesak a környék intelligenciája, hanem Lengyel Laura írónő, Ranschburg Viktor, az Athenaeum igazgatója és Kardos Albert a Csokonai-kör titkára. Azonban a rendkívül kedves estének programját, melyben Csokonaira is több szám vonatkozott, a hallgatók nem kapták ingyen, hanem belépti díj helyett tetszés szerinti adományokkal járultak hozzá a Csurgón felállítandó Csokonai-szobor javára. A nemes célra több mint 50 korona gyűlt össze, a mely összeget Benedek Marcel, az irodalmi est főrendezője azonnal elküldött Csurgóra. Megjegyezzük, hogy ugyancsak Benedek Marcel volt a főmozgatója annak a fényes sikerű Csokonai ünnepnek, mely a télen Csokonai halála napján, január 28-án folyt le a budapesti Uránia-színházban szintén a csurgói szobor-alap növelésére.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum nyitva minden **vasárnap** és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Növényeti szövő ipar tanműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

Augusztus 8. Országos vásár.

Augusztus 9. Kirakodó és lóvásár.

* **A pénzügyigazgató szabadságon.** *Fauszt* Elek m. kir. pénzügyigazgató hosszabb időre szabadságra ment. A pénzügyigazgató szabadság idejét ez idő szerint Kapnikbányán tölti.

* **A főváros adománya Rákóczi emlékére.** A kismajtényi és dolhai Rákóczi emlékre a tanács 100—100 koronát utalványozott.

* **Hatházy Ferenc temetése Kolozsvárott.** Öszinte gyász nyilatkozott meg Hatházy Ferencnek a debreceni dohánygyár igazgatójának, történt temetésén Kolozsvárt. Nagy közönség kísérte a koporsót a vasutállomástól a temetőbe. — Képviselve volt kilenc tagu küldöttségével a debreceni dohánygyár, valamint a kolozsvári dohánygyár személyzete is kivonult az igazgatóság vezetése alatt. A temetési szertartás 3 órakor kezdődött a Polgári Dalkör énekével, mely után Irsay József ev. ref. lelkész mondott imát, majd ismét a Dalkör énekelt gyászdalokat. A koporsónak gyászkoosira helyezése után megindult a hatalmas menet a lutheránus temető felé, hol Herepey

Gergely lendületes bucsuztatója után örök nyugalomra helyezték az elhunytat a Polgári Dalkör gyászéneke mellett.

* **Rákosi Viktor tutajon.** *Rákosi* Viktor vármegyénk egyik orsz. képviselője, ki szépirodalmi termékein kívül utazásairól is híres, merész és eredeti vállalkozásba fogott. Előkelő fővárosi társasággal Rózsahegyre utaztak, hogy onnan a Vágon és a Dunán tutajjal térjenek vissza. A tutaj, melyet Klein Jakab és Glasner Jakab rózsahegyi lakosok bocsátottak a kirándulók rendelkezésére, esütörtökön délelőtt 10 órakor indult el Rózsahegyről. Az elindulás előtt lakoma volt, melyen Rákosi Viktor beszédet mondott és a tutajt *Talpra magyar* névre keresztelte. E lakomán nagy társaság volt együtt, kik az elindulás percében lelkes éljenzésekben részesítették az indulókat. A merész társaság a tutajon, ha valami váratlan közbe nem jön, 10 nap alatt ér a fővárosba.

* **Rákóczi kiállítás Budapesten.** Életre való és szép tervet pendített meg a fővárosi 1848—49-iki ereklye múzeum megalapítója és lelkes fenntartója, Kreith Béla gróf. — Atiratban megkereste a kassai Rákóczi kiállítás vezetőjét, hogy szeptemberben az egész kiállítást hozzák le Budapestre. A kiállítás vezetősége nem idegenkedik a szép tervtől s így valószínű, hogy a Rákóczi szobor alapja javára hamarosan nagy összeg fog egybegyűlni. A terv támogatását Zichy Jenő gróf is megígérte.

* **A kamarai titkár uton.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara titkára Szávay Gyula kamarai ügyek elintézésére végett Budapestre utazott.

* **Szabadságon.** *Bockó* Sámuel rendőrkapitány nyári szabadságidejét macsi birtokán tölti. A tiszta, szabad levegő igen jó hatással van a főkapitány egészségére, amelynek megviselt állapota miatt szabadságidejét meghosszabbítani fogja. *Szentpétery* Ferenc rendőrkapitány, az I. ker. kapitányság vezetője a mai napon kezdí meg egy havi szabadságát.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Tegnap késő este a kigyó utcán *Balázs* Erzsébet cseléd leány öngyilkossági kísérletet követett el. Ugyanis a leány szeretője nem akarta beengedni lakásába és azért az ajtónál tusakodtak. Egyszerre a legény *Balázs* Erzsébetnél egy üveget vett észre, melyből a lány dulakodás közben inni akart. A legény kicsavarta a lány kezéből az üveget és rendőrről kiáltott, kinek segítségével a leányt a bűnügyi osztályhoz vitték. Ott azután kiderült, hogy a leány öngyilkosságot akart elkövetni. Mint értesülünk, a szerelmes leánynak nem ez az első öngyilkossági kísérlete.

* **Kerékpár verseny Nagyváradon.** A nagyváradai polgári lövészegylet e hó 9-én azaz vasárnap délután a Sport-téri pályán nagy kerékpár-versenyt tart. — A versenyt megelőzőleg a versenyzők pénteken és szombaton este 8 órától kezdve lampionos menetet rendeznek a városban.

* **Tartalékosok távirati behívása.** Pár nap óta feltűnő jelenséget lehet tapasztalni, mely szintén egy bizonyíték arra nézve, hogy a hadsereg alapos renová-

lásra szorul. Arról értesülünk, hogy számos tartalékos tisztet táviratilag hívtak be a fegyvergyakorlatokra. Szokatlan ez nemcsak mert a behívásnak e formáját csak a háborus időben szokták alkalmazni, hanem azért is, mert a különböző foglalkozású tiszteket a legnagyobb zavarba hozza sőt határozottan ártalmára van a közügynek is. Hozzájárul még ehhez az is, hogy a tiszteken kívül közlegények és altisztek is kaptak hasonló módon behívást s feltűnő, hogy a tartalékosoknak jóformán gondolkozási időt sem engedtek, mert a távirat vételétől számított 24 óra alatt jelentkezniök kell kijelölt állomáshelyükön.

* **Drága üvegek.** A gyakorlatozó ezred a faluban pihenést tartott. Természetes, hogy a pihenés gócpontja a koresma volt.

A koresmáros, Grün ur kihirdette a bakák között:

— Egy üveg sör harminc krajcár, de aki visszahozza az üveget, visszakap tíz krajcárt!

Ere aztán megindult a vásár, hogy gyönyörűség volt nézni.

Grün ur alig győzte a sört osztogatni és a tíz krajcárokat adogatni a visszahozott palackokért.

Alig múlt egy félóra, le volt tarolva a csatátér, amelyen egész batallion üres üveg hevert a harszó áldozataiként.

A katonák elvonultak és Grün ur boldog reménységgel fogott hozzá, hogy összeolvassa a pénzt.

De egyszerre rémülten kiáltott föl:

— Isten a világ fölött! Hol van a pénzem!

A zsebét kiürítette, ott bizony alig volt néhány picula a tomérdek rézkrajcár között.

Pedig jól emlékezett, hogy mindenki pontosan fizetett a sörért. A zsebéből pedig ki nem lophatták a pénzt. Oda nem férhetett senki.

Ekkor rémes gondolat villant meg az agyában. Kiszaladt az istállóba, ahol ládába csomagolva állottak az üres sörözüvegek, amik lassacskán összegyűltek.

Minden láda üres volt.

A furfangos bakák eladták neki a saját palackjait tíz krajcárjával!

* **Virágok Rákóczi bölcsőjében.** A Ferenc József téri Rákóczi ereklye-kiállítás nap-nap után találkozó helye a vidék és Kassa hazafias közönségének. Jönnek az emberek tömegestől, hogy egy rövid időre csodálják a legnagyobb korunk maradt emlékeit, hogy a szemléltető képet nyújtó kiállításon színről színre lássák a hősi idők kegyeleltel őrözt ereklyéit. A termekben magasztos érzelmektől lüktető szívvel gondolnak a magyar történelem dicső alakjaira s bizonyára nincs ember, aki a kiállítás megtekintése után ne érezné, hogy ezt a földet nagyon szeretni, érte lankadatlanul dolgozni kell, hogy erős és dicső legyen a nemzet. Igen kedves és a maga egyszerűségében megható ötlet lepi meg mindjárt az első teremben a látogatót, hol II. Rákóczi Ferenc fejedelem vasbölcsőjében állatos virágerdő pompázik, a melyből egy szálat néhány fillért bárki is megszerezhet. Ezeket a virágokat mindenki kegyeletos emlékekkel fogja megőrizni, hiszen oly helyen illatoztak, hol egykoron a nemzet nagyjainak legszebb virága, Rákóczi élte gyermekkorát.

* **Katonák szerencsétlensége.** Szerajevóban három 38. ezredbeli közkatona a minap ott a lövőgyakorlatra kiszemelt terepet rendezgette. Közben sziklákat is

kellett robbantaniok, amihez dinamitot használtak. Az egyik dinamittöltés sehogy sem akart felrobbanni. A felügyelő tiszt, erre megparancsolta az egyik katonának, hogy furjon lyukat a sziklába és vegye ki, a dinamit fölrobbant és mind a három katonát súlyosan megsebesítette. — Az egyiknek a szemeit égette ki a dinamit úgy, hogy teljesen megvakult.

* **Az iszákosság ellen.** Párját ritkító határozatot hozott a minap Bereg megye törvényhatósága az iszákosság ellen. Az alsóbb néposztály nagy ivási hajlamának korlátozása végett ugyanis elhatározta, hogy szigorú intézkedéseket fog életbe léptetni. Ide vonatkozó szabályrendeletét tehát úgy módosította, hogy a területén levő koresmák, sörházak és pálinkakamérek vasárnap és nagyobb ünnepnapokon reggeltől estig zárva tartassanak. Vajjon mit szólnának egy hasonló rendelkezéshez a debreceni koresmárosok?

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalban: Barna Katalin ev. ref. 4 éves, Borbély Sámuel ev. ref. 91 éves és Pénzes Lajos ev. ref. egy éves.

* **Marosba futl nagyvárad katonák**

A mostani hadgyakorlatos időben tegnap előtt a nagyvárad katonák érkeztek Lippára. A 37-ik gyalogezred vette arra utját s rövid pihenőre megállapodott a községben. — Ez a pihenő két katonára nézve végzetes lett. Nem vonultak tovább a csoporttal, hanem a Maros vize ringatja most kihűlt testüket. Tegnap délután a katonákat a Maroshoz vezényelték, hogy megfürödjenek. Meg is történt ez rendben de két katona, Szikora Mihály káplár és Mihu János közlegény tul mentek azon a vonalon, melyet a fürdés határául megállapítottak. A virtusnak szomorú vége lett. Az ár elsodorta a katonákat s oly gyorsan etűntek a vízben, hogy senki sem tudta kimenteni őket. Mind a kettő ott lelte halálát. Szikora arad megyei, ottlakai születésű, Mihu pedig Szombatságra való.

* **Hogy pótolják az ujonclétszámot?**

A hivatalos és illetékes köröknek most sok gondot ad — a sok többihez — az ide elmaradt ujoncozás miatt beálló katonai létszám hiányának valami módon pótlása.

A sok terv közül, mely ide irányul nem érdektelen az alábbi sem.

Az tény és kétséget kizáró dolog — mondják hivatalos katonai körök — hogy az ujoncozás immár elkészt.

A beosztás annyi időt szokott igénybe venni, hogy még abban az esetben is, ha most rögtön megszavazná az országgyűlés az ujonclétszámot — a katonák legfőbb november elsején vonulhatnának be.

Természetes, hogy a harmadik, illetve második korosztályt, szóval azokat, akik az őszi hadgyakorlatok után szabadságra szoktak menni, ezuttal beuntartanak december végéig. — Ez nem törvénytelen, mint talán az első tekintetre gondolni lehetne. Hiszen a sorozás 12 évre szól s hogy nem áll fenn már e tekintetben a régi állapot, amikor tényleg egyhuzamban kellett eleget tenni a kötelezettségnek, — az csak kedvezmény.

Igy van azonban még a létszám nagysága és a megtakarítások miatt. — Szóval a legrosszabb esetben az ide őszi szabadságolások elmaradnak.

Ha azonban ujesztendőre sincs katona, akkor behívják gyakorlatra az 1902. év őszi szabadságoltakat három hónapi időre, Ezek alatt háromszoros zsoldot

kapnak, azonkívül elengedik az összes hátralevő gyakorlataikat.

Mindez természetesen csak terv, ami régi intézkedéseken alapul s amiben eddig még nem érkezett utasítás.

* **Tolvaj sintér.** A debreceni sintértelep egyik jeles tagjára egész csapat lopás dörült ki, Rostás János sintér — persze cigány — egész rendszeresen üzi a lopást. A szép nyári, de nem holdvilágos éjjeleken, minden keze ügyébe eső tárgyat evisz és otthonában a sintértelepen gyűjti össze a lopottakat. A rendőrség tegnap házkutatást tartott a sintértelepen és egész halmaz mindenféle tárgyat találtak Rostás János lakásán. — Rostás János természetesen tagadja, hogy azokat lopta volna, hanem csak úgy — lelte. A rendőrség át tette az ügyet a kir. törvényszékhez.

* **A bileki katasztrófa.** Prágából jelentik: A Tagblatt értesülése szerint a bileki katasztrófa vizsgálatával a mosztári helyőrséget bízták meg. Appel tábor szernagy a király parancsára kihallgatta a 12. gyalogezrednek összes tisztjeit és legényeit. Grünzweig ezredes, a kit főhíbsáknak tekintenek, betegnek jelentkezett. Katonai törvényszék elé fogják állítani, a mely valószínűleg Bécsben fog összeülni. Különösen Moravecz alezredes valamása nagyon terhelt. — Komárom város köztörvényhatósága ma délután Sárközy Aurél főispán elnöklésével tartott közgyűlésén a tárgysorozat megkezdése előtt a főispán megemlékezett a bileki katasztrófáról és indítványozta, hogy a köztörvényhatóság az eseten megbotránkozását fejezze ki a hadvezetőség észszerűtlen eljárásán, elvárja a törvényhatóság a katonai hatóságtól, hogy az illető hadközegek ellen a megtorló intézkedéseket energikusan fogantossítja és a szomorú dolgot a legsúlyosabban megtorolja. Az indítványt eltozadták és az elhaltak emlékezetét jegyzőkönyvben megörökítették.

* **Uj irásjel.** Hallatlan; — panaszkodott egy bolyhos fejű zseni palánta a kollegájának. — A közönség egyáltalán nem érti az én irásomat. Ugy olvassa mint egy gyászjelentést, holott azok a legpompásabb humoreszkek.

— Ez nem a közönség büne.

— Talán az enyém?

— Nem is a magáé. Ez az akadémia büne.

— Az akadémiaé?

— No igen. Mert annak a feladata volna, hogy a mi hiányos irásjeleinket pótolja. Van nekünk vesszőnk, kérdőjelünk, gondolatjelünk, mindenféle jelünk — csak neveltető jelünk nincs.

— Neveltető jel?

— Igen. Képzeld el, ha ilyen jele volna az akadémianak, milyen könnyű dolga volna magának. Egyszerűen föl rakná a neveltető jeleket az irásaira és már nem úgy olvasnák, mint egy gyászjelentést.

— Van benne valami.

— Persze. Mert a közönség akkor mindjárt tudná, hol kell nevetni.

* **Házaló cigányasszonyok.** A Kossuth utcát és mellékutcait három cigányasszony végigkoldulta, végiglopta. A rendőr be is kísérté őket a bünyői osztályhoz, hol sok lopott holmi került elő a cigányok batyuiából. A lopott tárgyakat már tulajdonosaikhoz juttatta a rendőrség, de még egy gyermekzongorának, egy üveg ártézi viznek és két ponyvának nem akad gazdája. — Az említett tárgyakat jogos tulajdonosaik átvehetik a rendőrségen.

* **A ki a leányát megszökteti.** Érdekes asszony szöktetés történt a minap Tenkén. Részt vett benne a megszöktetett asszony apja is, ami egészen különös eset a szöktetések történetében. — A szöktetésről tudósítók a következőket írja: A legjobb viszonyban élt Morál Gergely a feleségével Dézsi Sárával. Az asszony azonban titkon megcsalta az urát, elfogadta Rabó Ferenc pályaőr udvarlását. Az őrt Tenkéről Óssibe helyezték át nemrégiben. A hűtlen asszony is utána vágyott. Tegnap éjjel, míg az ura a szérűn volt, összeszedte holmiját — a férjétől minden bucsuszó nélkül távozott. A szökésnél édes apja az öreg Dézsi is segítkezett, ő vitte el saját kocsiján a hűtlen asszonyt Óssibe az oda helyezett Szabó Ferenc pályaőrhöz. Hogy a férj keresi e jogait és hogy a bűnös szerelemben hogy él az új pár, arról nem szól a krónika.

* **Kedvezményes utazás iparosok részére.** Budapesten tanonc és segédmunka kiállítás nyílik meg Szent-István napján amelyre az iparosok féláru menetjeggyel utazhatnak. A jegy váltására jogosító igazolványokat a kereskedelmi és iparkamaránál (Piac utca 69 sz. I. emelet) ingyen kapják.

Az Arany Bika kávéházában ma este Magyar Testvérek zenekara játszik.

A miniszterelnök a királynál.

Távirati tudósítás.

A miniszterelnök udvari ebéden.

Ischl, aug. 7. *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök meghívást kapott a ma délutáni udvari ebédre. Kihallgatásra ez ideig még nem nyert meghívást. Valószínű, hogy az udvari ebéddel összefüggésben fog a kihallgatás megtörténni, mert ő felsége ma délelőtt vadászkirándulásra ment.

A miniszterelnök újabb kihallgatáson.

Ischl, aug. 7. *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnököt a király ma fél 2 órakor, az udvari ebéd előtt kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök elutazása esti 11 óra 11 percre van kitűzve, úgy, hogy a miniszterelnök holnap reggel Budapestre érkezik.

Ischl, aug. 7. A király délután félkettőkor egy órán át tartó kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt, aki újból beható jelentést tett a politikai és parlamenti helyzetről, ismertette a kabinetnek a parlamenti viszonyokhoz való helyzetét.

A miniszterelnök ezután résztvett az udvari ebéden, melyet cercele követett.

A miniszterelnök elutazása.

Ischl, aug. 7. A miniszterelnök ki a nap folyamán ismételen értekezett *Lichtenstein* herceg főudvarmesterrel és *Schiosl* lovaggal, a király kabinet irodájának főnökével is. Ma éjjel 11 óra 34 perckor elhagyta Ischl. Holnap délben Budapestre érkezik. **Héderváry** még a holnapi nap folyamán közölni fogja kabinetjének tagjaival ischli utjának eredményét. A kabinet ezután azonnal tanácskozásra ül össze, melynek eredményét ő felségével rögtön közölni fogják.

Goluchovszky és Héderváry.

Ischl, aug. Azt a hírt, mintha *Goluchovszky* gróf külügyminiszter ideérkezne és *Khuen-Héderváry* gróf itteni tartózkodásával összefüggésben volna, határozottan megeafolják.

MULATSÁG.

Meghívó. A hajduszoboszlói daleylet 1903 augusztus hó 9 én vasárnap a temesvári országos dalárversenyen leendő részvétele költségeinek fedezésére a Pavillon összes helyiségeiben műkedvelő előadással egybekötött hangversenyt és táncmulatságot rendez. Belépti-díj: I-ső sorszék 3 kor. II-ik sorszék 2 kor. 40 fill. III-ik sorszék 2 kor. IV—V-ik sorszék 1 kor. 60 fill. VII—X-ik sorszék 1 kor. 40 fill. Állóhely 1 kor. 20 fillér. Karzat 40 fill. Előadás kezdete fél 8 órakor. Az előadást és hangversenyt tánc követi. Karzati jegy kivételével minden jegy érvényes a táncmulatságra is. A hazafias célra való tekintettel felülfizetések köszönettel fogadják és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre váltathatók Grósz Nagy Ferenc ur gyógyszer-tárában és este a pénztárnál. — A mulatság műsora: 1. Fényes csillag *Aggházi Károlytól*, előadja a daleylet. 2. Dal a dalról, *König Pétertől*. A temesvári orsz. daleylet kötött darabja, éneklí a daleylet. 3. Két ünnepség, *Vigjáték* 1 felvonásban, előadják a műkedvelők. Az előadás keretében lesznek foglalva: a) Kertem alatt *Lányi Ernőtől*, éneklí a daleylet. b) Takaródó, *Erkel Ferenc Névtelen hősek c. operájából*, előadja a daleylet. 4. Mi volt nekem a szerelem, *Fortunertől*, a hajduszoboszlói daleylet szabadon választott versenykara a temesvári dalversenyen, éneklí a daleylet. 5. Győzelmi dal, *Huber K.-tól*, előadja a daleylet. Műsor után tánc.

* **Jótekonny műkedvelő előadás.** A királyházi máv. altiszti kör e hónap 2-án tartott műkedvelő előadása — írja levelezőnk — igen szépen sikerült. A közönség egészen megtöltötte a nagy ponyva sátor, hol az előadás lefolyt. A szereplők feladatukat kitűnően oldották meg s ez *Kaczovszky Gyula* debreceni vasutas érdeme, ki a szereplőket oktatta s a darabot is rendezte. A szereplők közül kiváltak *Bethlen Gyuláné*, *Bethlen Gyula*, *Spiller Frigyesné*, *Melcer Gyula*, továbbá *Károlyi János*. A közönség a derék műkedvelőknek sokat tapsolt. Az utolsó felvonás után a közönség *Kaczovszky Gyula* rendezőt a lámpák elé hívta s percekig éljenczte és tapsolta. A tiszta jövedelem

360 kor. volt, mely a könyvtár alap javára fordított. Az előadás után a vasuti vendéglő I—II. oszt. éttermébe vult a közönség, hol reggelig tánc volt. Az altiszti kör igazán hálás lehet s nagy köszönettel tartozik az est fáradságtalan rendezője, *Kaczovszky Gyulának*, kinek a szép anyagi és erkölcsi sikerben országán része van.

TÁVIRATOK.

Szefried báró balesete.

Rózsahegy, aug. 7. *Szefried Ottó* báró, aki családjával itt nyaral, tegnap nejevel *Augusztó* bajor hercegnővel *Likovka* felé lovagolt. A báró lova egy az országuton feléjük robogó autimobiltól megijedt, s egy hirtelen oldalgrással ledobta magáról lovasát. *Szefried* báró oly szerencsésen esett le lováról, hogy néhány apróbb zuzódáson kívül egyéb baja nem történt. A hercegnő azonban úgy megijedt, hogy kicsin kellett hazaszállítani.

Új országgyűlési képviselő.

Beszterce, augusztus 7. A besztencei kerületben ma egyhangulag *Kuales Godofréd* alispánt országgyűlési képviselővé választották.

Forradalom a Balkányon.

Monostir, aug. 7. *Monosztir* mellett ma a felkelők megtámadtak egy török falut, a házakat felgyújtották s a török őrsöket megölték.

Fogházra ítelt theologiai tanár.

Bécs, aug. 7. A *Josephstadti* járás bíróság *Szimics Sarafovot*, a görög ó hitű theologiai intézet tanárát, a ki jun. 9-én *Lupu* képviselőt tetleg bántalmazta, egy heti elzárásra ítélte.

Gabona fözsde.

Budapest, augusztus 7. *Buzakinálat* mérsekelt, vételkedv gyöngé. Kedvező irányzat mellett 23,000 méter náza került forgalomba néhány fillérral olcsóbb áron. Egyébb gabonanevek bányadtak. Idő esős.

Buza októberre	7.36—37
„ novemberre	7.58—59
Rozs októberre	6.20—21
„ októberre	6.43—44
Zab októberre	5.36—37
„ novemberre	5.60—61
Tengeri 1904. májusra	6.11—12
Tengeri júliusra	4.92—93
Repce	11.00—10

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Esküdtek névsora.** Dr. *Szűts Miklós* törvényszéki elnök megkeresést intézett a polgármesterhez, hogy az 1905-ik évre összeirt esküdtképes egyének névjegyzékét a jövő hó elsejéig küldje meg.

§ **Becsületsértéssel vádolt szocialista.** *Szatmári Ferenc* híres szocialista ki a szegedi államfogházban tölti sajtóvétségért kapott négy hónapját, tegnap állam fogházörök kíséretében érkezett Debrecenbe hogy egy főtárgyaláson vádoltként szerepeljen azért az állítólagos sértésért, melyet *Szatmári* a télen *Harmati Ferenc* rendőrbiztos ellen elkövetett. A dolog háttere a következő: Ez évi január hó

MIÉRT
van annyi utánzat?
MERT

a valódi **EISENSTÄDTER-féle**
Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „VASLOVAG” védjeggyel
a legjobb és legtartósabb puha pad-
lóknak és konyhabutoroknak bemá-
zolására.

Bejegyzett

Vaslovag

Vaslovag

Az Eisenstädter-féle
Linoleum padló-zománc

egy óra alatt keményre
szárad, bámulatosan szép
fényel bír és tartósság
tekintetében eddig fölül-
multhatatlan. Nagy elter-
jedtségénél fogva külön-
böző hasonhangzásu ne-
vek alatt értéktelen után-
zatokat hoznak forgal-
omba, miért is kérjen
kizárólag csak

Eisenstädter-féle

„Linoleum
padló-zománcot”

Vaslovag” védjeggyel

Eisenstädter Testvérek

lakk és festékgyára.

Kapható Debreczenben: Csanak József, Félégyházi János, Fritsch Károly, Ganófszky Lajos, Geréby Fülöp utódai, Komlóssy Lajos, Kontsek Géza, Roth Antal, Sesztina Lajos Térei József utóda cégéknél.

Csáthy Ferenc

— könyv-papír és zeneműkereskedő, —
Debrecen II. Egyháztér 2. sz. a nagy-
templomnál, ajánlja a t. szülék és nemes
tanuló ifjuság szives figyelmébe a nagy
szüenidőre

10000 kötetből álló

magyar és német kölesönkönyvtárát.

— Bővebb felvilágosítást nyújt a
kölesönkönyvtárjegyzék. —

Ingyen és bérmentve kap

mindenki egy kezelési könyvecskét, mely-
ből bárki képes

legfinomabb Likőröket

Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még
a legkisebb mennyiségben is országszerte
ismert arómáimmal előállítani.

VATTERICH A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. alatt.

BIOSKOP! Óriási kinematograph.

Debrecen—Vásártér. ||||

A nagyhőség miatt mindennap 7 órakor
kezdődik a műsor!

Uj!

Szenzációs!

Uj!

képek érkeztek Párisból.

Naponta új műsor!

Kedden utolsó előadás.

Szekelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyúvíz.

A „Málnási Mária Forrás”

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légcső heveny és idült hurutjainál, a
tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és
bélhuzam hurutos bántalmairál, vérszegénységénél,
köszvény és izom csuznál.

Kapható:

Minden gyógyszertárban, drogueriában és
. fűszerkereskedésben

Kutkezelőség: Brassó.

A magyar kir. belügy Miniszter ur 36890/1902. számú
rendeletével a **Málnási Mária Forrás** számára a **gyógy-
forrás** elnevezést engedélyezte.

A külföldi **Sellers, Gleichenberg, Emsi** drágább
vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. —
Tisztán, telényi borral, tejjel összeöntve iható.